

Вещата край Дунава

По случай петдесет години отъ смъртта на баба Тонка

Изъ българската земя обикаляше единъ тайнственъ човѣкъ, навсѣкжде очакванъ съ трепетъ и съ радостъ посрѣщанъ. Днесъ се мѣрне тукъ, утре — въ други край, неуловимъ като сѣнка. Неговото име бѣше въ устата на всички истински българи и тайнствено се шепнѣше като свещена дума — дяконътъ Василь Левски.

Името на тоя българинъ достигна до ушитѣ и на баба Тонка Обретенкова.

Една вечеръ синъ ѝ Никола дойде въ къщи съ другаря си Ангелъ Кънчевъ, хубавъ мжжъ съ черна брада.

— Добъръ вечеръ, бабо Тонке, — весело поздрави Ангелъ.

— Добре си ми дошелъ, Ангеле.

Ангелъ се наведе надъ ухото ѝ и прошепна:

— Ще прощавашъ, стара майко, ама тая вечеръ ще имамъ гости. Поканили сме съ Никола вѣрни приятели на събрание. Дяконътъ ми поръча това.

— Че тъй кажете, бе момчета, за да ги посрещна както Господъ далъ.

— Нѣма нужда. Трѣбва да стоишъ вѣнъ и да ги посрѣщашъ.

Следъ единъ часъ стаичката се напълни съ младежи, всичкитѣ вѣрни приятели на Ангелъ Кънчевъ и Никола. Тукъ бѣха Бачо Киро, Отецъ Матей Миткалото, Георги Измирлиевъ, Христо Караминковъ Бунито и други.

Ангелъ Кънчевъ откри събранието.

— Всички знаете, каква работа сме захванали. Великото дѣло, на което сме се посветили, изисква предани хора, готови да се жертвуватъ за него. Преди да настѣпи решителниятъ часъ, трѣбва да подготвимъ всички добри българи, да ги въоръжимъ, та чакъ тогава всички, едновременно въ цѣлата страна, да се вдигнемъ решително на кървава борба срещу врага.

— Какво трѣбва да направимъ? — обади се единъ.

— Точно за това ви и събрахме. Трѣбва да се образуватъ тайни революционни комитети въ всички градове и села изъ страната. Въ тия комитети ще влѣзатъ като членове само най-доблестнитѣ и най-преданитѣ на дѣлото хора. Тия комитети ще подготвятъ юнацитѣ и народа, за да бждатъ готови, когато се вдигне всеобщото въстание. Такъвъ комитетъ трѣбва да образуваме тая вечеръ и въ Русе.

Докато Ангелъ говорѣше и младежитѣ разискваха по съставянето на комитета, старата домакиня бѣше извѣнъ себе